

Metodika X.

Vědecké psaní II.

- pro pokročilé¹

1. Poznámky pod čarou – proč je potřebujeme a jak si s nimi můžeme hrát...





Úkoly 10.5.

1. Najděte ve své literatuře dva příklady pro práci s poznámkami pod čárou (jedna podle vás podařila, druhá méně), představte je krátce v semináři, a vysvětlete, proč je tak hodnotíte (max. 5 min)

3. přečíst si: Helen Sword, Stylish academic writing, points of reference, s. 135-147

4. Denně 30min psaní



Úkoly 10.5.

1. Najděte ve své literatuře dva příklady pro práci s poznámkami pod čárou (jedna podle vás podařila, druhá méně), představte je krátce v semináři, a vysvětlete, proč je tak hodnotíte (max. 5 min)

3. přečíst si: Helen Sword, Stylish academic writing, points of reference, s. 135-147

4. Denně 30min psaní



Poznámky pod čárou

Funkce:



- Prohloubený odkaz na pozici vlastní práce ve vědecké diskusi
- Odkaz na použité zdroje (literaturu, prameny)
- Ochrana proti plagiátorství
- Přiznání vlastních intelektuálních nedostatků
- Potvrzení přínosu ostatních kolegů

- Akademická ‚hybris‘ (převyšování sebe sama nad ostatními kolegy)
- Vědecká ‚onanie‘ (name-dropping)
- PR pro vlastní bádání
- Ponižování badatelů, se kterými nesouhlasím

Nejznámější citační zvyklosti:

Určí si vydavatel

- Poznámky pod čárou
- Poznámky na závěr
- Přímá citace použité autorů v textu (jméno, rok)

The Czech heretics arrived in Basel displaying a banner bearing a chalice and the phrase "Truth conquers all."³³ The council breathed a collective sigh of relief and thought it providential that Hussite was not entered the city only after dark.³⁴ The main delegation of Hussites caused a great stir. Some reports say multitudes thronged the streets, crowded the windows and took to rooftops to catch a glimpse of Hussites marching down singing hymns. Prokop was a main attraction. The "dreadful face" and "wild eyes" of the heretics convinced

27 MC 2, 203-9.
28 MC 1, 211-4.
29 Fudge, *The Trial of Jan Hus*, 182-6, 257-60.
30 Mansi 29, 382-5; 30, 251-4; and M
31 Numerous complaints about Vik
32 MC 1, 287-357 with analysis in T
tions on the *Liber diurnus de gest
supplementum 1* (2009) (= Bohem
33 MC 1, 258. This was a Hussite mantra which can be traced to Jerome of Prague. Thomas A. Fudge, *Jerome of Prague and the Foundations of the Hussite Movement* (Oxford, 2016), 33-307.
34 Mansi 30, 260.

Rychlá identifikace zdrojů

Pobouzí k hybris

K upokojení všech jednajících... zbývalo uskutečnit poslední kolo jednání. Legáti navrhovali za jeho... Prah. Do hlavního města Českého království však zatím... nemohl. Husité vážali uznání jeho českého královského titulu... a vyhlášení církevních kompakt... Proto volba padla posléze na... Katedrály sv. Mikuláše v Praze. Proto... nutí. Katolická městská... pomezi³⁴).

Lepší čtivost textu

Pracnější dohledávání zdrojů



Poznámky pod čárou

Jak správně
citovat?

Když není nic
určeno...

Kdy mám
použít poznámku
pod čárou?

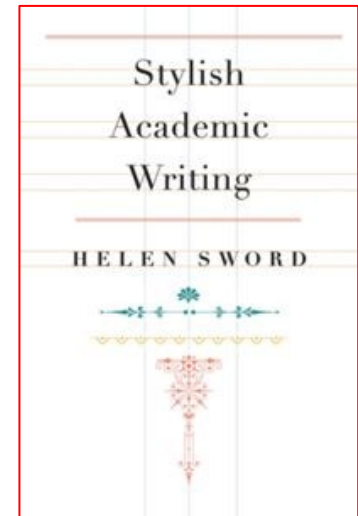
Zlatá pravidla

- Literatura:

Po prvé: vypsát celý titul, po druhé: krátký titul (příjmení autora, zkratka titulu, rok vydání)

- Prameny:

edice: po každé jednotný krátký titul
originál: zdroj, archiv, signatura



I. nezbytné

- Při použití přímé citace (literatura a prameny)
- Při parafrázi
- V rámci děkologie (hromadné citace)

II. doporučené

- Když chcete odkázat na vedlejší diskusi, do které se zrovna nechcete pouštět
- Když chcete poukázat na kontroversi
- Když chcete poukázat na zajímavost, která se vám do hlavního textu nehodí

III. dobrovolné

- Když chcete krátce rozvést vedlejší problém a myslíte si, že pouhá zmínka nebude stačit



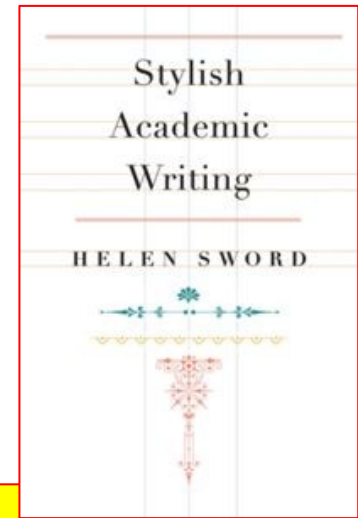


Poznámky pod čárou

**Kolik poznámek
Pod čárou je třeba
udělat na
jedné stránce?**

- Tolik, aby vám nikdo nemohl předhazovat plagiátorství
- Tolik, aby se poznaly vaše zdroje a aby byla srozumitelná vaše argumentace
- průměr: 5-7 poznámek pod čárou/ A4 (cca. 50 na 10 stran A4)

- Dodržovat jednotný citační styl
- Psát poznámky průběžně!



**Poznámky pod
čárou -
volným stylem**

Citovat nejdůležitější, nejnovější publikace, nezapomenout na důležité vedlejší

**Proložit seznamy dědků krátkou větou:
Viz:..., k tomuto problému též:.....**

Použít poznámky jako metakomentář:

- Poukázat na vedlejší diskurzy které souvisí s tematikou (s literaturou)
- Použít poznámku k poukázání na kontroverze
- Použít poznámky pro zajímavé vedlejší informace (ideologické zaměření autora, autorovu biografii)
- Použít poznámku jako ironický komentář
- Použít poznámku jako kritiku (mezery ve výzkumu, chyby v heuristice, chyby ve faktologií atd.)

Pozor! Když zjistíte že vám poznámka bobtná, dejte její obsah do hlavního textu





Co nelze udělat
ani v poznámce
pod čárou:

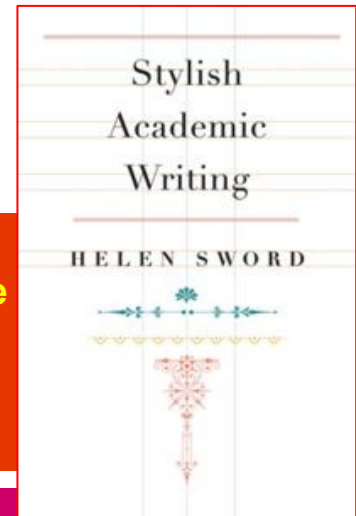
Poznámky pod čárou

- Nevytahovat se vlastními výsledky
- Kritizovat kolegy neférovým způsobem, zesměšňovat je
- Točit se okolo hrstky autorů
- Necitovat nikdy nic, co jste neviděli na vlastní oči!

- Citovat smysluplně, tedy vyhnout se na příklad:
1. KAVKA, *Dějiny*, 1975, s. 75.
2. KAVKA, *Dějiny*, 1975, s. 76.
sjednotit na: KAVKA, *Dějiny*, 1975, s. 75-76.
- Prameny:
vždy citovat nejnovější edici, případně originál

Pamatuj:

- Před odevzdáním práce: zkontrolovat poznámky pod čárou na úplnost (citace pramenů) a gramatické chyby
- Když kopírujete poznámky z předchozího textu: vždy znovu přizpůsobit styl!
- Udělat raději více poznámek než příliš málo (plagiát!)
- Psát spíše kratší poznámky nežli rozsáhlé diskuse. Ty patří (možná) do hlavního textu.





Jak se vám líbil seminář?

Co by jste chtěli ještě prohloubit?

Co by se dalo zlepšit?



Začali jsme jim místo ohnivé vody dodávat pivo.

Zápočet bude za:

- za (hojně) psaní
- za aktivní účast v diskusích
- **Jedna zkušební ‚kapitola‘ (5-15 str.) do konce semestru, na které si můžete vyzkoušet vše, co jsme probírali**